

NYELVTANDOLGOZAT

JELEK, JELRENDSZEREK. A NYELV MINT (DINAMIKUS—KVÁZI-STACIONÁRIUS) JELRENDSZER. NYELV ÉS GONDOLKODÁS. A BESZÉD MINT CSELEKVÉS. NYELVCSALÁDOK, NYELVTÍPUSOK

1. fogalmak: jel, ikon, index, szimbólum; szinkrónia, diakrónia, neologizmus, archaizmus; lokúció, illokúció, perlokúció, performatív ige; nyelvcsalád, nyelvtípus, szabályos hangmegfelelés, alapnyelv, alapszókincs, alapnyelvi szóalak; izoláló, agglutináló, flektáló, inkorporáló nyelv.
2. kisebb témák:
 - a. a jelek jellemzői,
 - b. a jelek csoportosítása,
 - c. feltételezések a nyelv kialakulásának okairól,
 - d. a nyelvi szintek bemutatása,
 - e. nyelv (langue) és beszéd (parole) összevetése,
 - f. a nyelv és a beszéd funkciói,
 - g. együttműködési alapelvek,
 - h. összehasonlító nyelvtudomány: fogalma, módszerei.
3. nagyobb témák:
 - a. a nyelv mint változó rendszer (a változások szintjei, okai, forrásai),
 - b. nyelv és gondolkodás (a gondolkodás fogalma a nyelvészetben, a gondolkodás nem nyelvi formái, a nyelv mint megismerő (kognitív) tevékenység; nyelv és gondolkodás viszonya, a nyelvi kompetencia örökletes és/vagy szerzett volta),
 - c. a beszéd mint cselekvés (a beszédzett fogalma, lokúció, illokúció (illokúció a tájékoztató kijelentésekben), perlokúció; háttérmondatok
 - d. nyelvcsaládok, nyelvtípusok (az élő nyelvek száma, sorsa; csoportosításuk eredetük, felépítésük szerint).
4. feladatok: a tankönyvi feladatokhoz hasonlóak lesznek.

Terveim szerint mindegyik csoportban lesz 6 fogalom, 3 kicsi és 1 nagy kifejtendő téma, továbbá 3 gyakorlati feladat.

A felkészüléshez:

- ❖ 9.-es tk. 42–46. o.,
- ❖ 12-es tk. 8–38. o., ezt a legutolsó, 38. oldalt különösképp a figyelmedbe ajánlom.